

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/173/2020
Identifikačné číslo spisu:	1106217833
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1106217833.15

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu Q. S., bytom A., Ž. XXXX/X, zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Ivanovičom, so sídlom v Bratislave, Štúrova 11, proti žalovanej Ing. Q. A., bytom A., F. N. X, zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Bušovou, so sídlom v Bratislave, Tobručná 6, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4C/407/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. júla 2018, sp. zn. 24 Co/105/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej aj okresný súd alebo súd prvej inštancie) rozsudkom z 10. januára 2017 č. k. 4C/407/2008-320 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca pôvodným návrhom voči pôvodným žalovaným 1/ K.V.S., a.s., so sídlom vo Zvolene, Tehelná 189, IČO: 36 009 14 a 2/ Ing. Q. A. (žalovanej) domáhal, aby súd určil, že spoluvlastnícky podiel žalovaného v prvom rade na nehnuteľnostiach - pozemku s parcelným číslom XXXX o výmere 540 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a stavby, súpisné číslo XXXX na pozemku s parcelným číslom XXXX, evidovaných na liste vlastníctva číslo XXXX v katastrálnom území W. vo výške 55/100 patrí do majetku po poručiteľovi neb. Z. Š., naposledy bytom A., T. XX, zomrelom XX. P. XXXX; že spoluvlastnícky podiel žalovanej 2/ na nehnuteľnostiach - pozemku s parcelným číslom XXXX o výmere 540 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a stavby, súpisné číslo XXXX na pozemku s parcelným číslom XXXX evidovaný na liste vlastníctva číslo XXXX v katastrálnom území W.Ď. vo výške 45/100 patrí do majetku po poručiteľovi po nebohom Z. Š..

2. Uznesením zo dňa 31. mája 2012 č.k. 4C/407/2008-180 súd pripustil zmenu návrhu, podľa ktorého ďalej rozhodoval o návrhu, v zmysle ktorého mal určiť, že nehnuteľnosti - pozemok parcela registra „C“ s parcelným číslom XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 540 m² a dom so súpisným číslom

XXXX postavený na pozemku parcela registra „C“ s parcelným číslom XXXX zastavané plochy a nádvorí o výmere 540 m², zapísané v katastri nehnuteľnosti vedenom Katastrálnym úradom v C., Správou katastra W., na liste vlastníctva číslo XXXX, okres W., obec W. a katastrálne územie W., sú ku dňu smrti, t.j. k XX. P. XXXX vo vlastníctve nebohého Z. Š..

3. Uznesením z 31. júla 2012, č.k. 4C/407/2008-228 súd konanie voči žalovanému 1/ zastavil.

4. V danom prípade mal súd po vykonaní dokazovania za preukázané, že dedičmi po M. Š. okrem žalobcu sú aj iné osoby a to R. C. a P. A. - sestra žalobcu. Žalovaná počas konania žiadala súd, aby pripojeným dedičských spisov súd skúmal, či nejedná o ďalšie dedičia po právnych predchodcoch žalobcu, pričom zároveň spochybňovala vecnú legitimitáciu žalobcu ako jediného dediča. V danom prípade však nebolo úlohou žalovanej preukazovať, že okruh účastníkov konania je zo strany žalobcov určený nesprávne, naopak, bolo na žalobcovi, aby preukázal, že okruh účastníkov konania je určený správne, a teda, že neexistujú ďalšie osoby, ktoré by mohli byť rozhodnutím súdu v danej veci dotknuté na svojich právach a oprávnených záujmoch. Preto sú návrhy žalovanej na doplnenie dokazovania pripojením ďalších dedičských spisov ako bezpredmetné zamietol.

5. Súd zamietol aj návrhy na vykonanie dokazovania znaleckým dokazovaním, ktorým mala byť osvedčená pravosť, resp. nepravosť podpisov Z. Š. a M. Š. na vyššie uvedenej kúpnej zmluve, nakoľko takéto dokazovanie by nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

6. Keďže z vykonaného dokazovania mal zistené, že v čase podania žaloby existovali ďalšie dedičia, ktorí však nevystupovali v konaní ako strany sporu v procesnom postavení buď žalobcov alebo žalovaných, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku vecnej legitimitácie. Účastníkmi konania totiž musia byť všetci dedičia, nakoľko rozhodnutie o vlastníckom práve ich právnych predchodcov by sa týkalo ich práv a oprávnených záujmov ako dedičov. Samotná skutočnosť, že žalobca zdedil časť pozostalosti po M. Š. neznamena, že on sa stal jediným dedičom po poručiťke aj ohľadne ďalšieho novoobjaveného majetku po poručiťke. Ohľadne ďalšieho majetku spadajúceho do dedičstva sú dedičmi naďalej aj ostatní príbuzní. Sám žalobca predložil súdu dôkazy, z ktorých vyplýva, že ako dedičia po M. Š. prichádzajú do úvahy minimálne ďalšie dve osoby a to R. C. a jeho sestra P. A.. Na základe uvedeného mal súd za preukázané, že nie je splnená podmienka vyplývajúca z § 78 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), a preto sú žalobu zamietol. Keďže žalovaná v konaní mala plný úspech patrí jej náhrada trov konania v plnom rozsahu.

7. Krajský súd v Trnave (ďalej aj odvolací súd) rozsudkom z 30. júla 2018, sp. zn. 24 Co/105/2017 napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

8. Uviedol, že po vykonaní odvolacieho prieskumu krajský súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu v rovine odôvodnenia je v súlade so zákonnou úpravou a je z neho zrejmé, že okresný súd poskytol odpoveď na základnú podstatnú otázku sporu z hľadiska procesného posúdenia účasti, a preto nebol priestor pre krajský súd na iný záver, ktorý bol limitovaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Krajský súd zdôraznil, že záväznosť konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevyplýva pre všeobecné súdy priamo zo zákonnej úpravy, je však potrebné akcentovať, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06).

9. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca preukazoval, že dedičom po V. Š. bol jej syn Z. Š., po ktorom dedila manželka M. Š. a po M. Š. ako dedičia nastupujú jej bratia Y. C. a W. C.. Uvádzal, že jeho otec W. C. zomrel a dedičom po ňom je on a sestra P. A.. Y. C. zomrel tiež a ako dedičku označil len R. C., pričom okrem seba do konania žiadnu z uvedených osôb do konania nezahrnul.

10. Odvolací súd poukázal na konštantnú judikatúru týkajúcu sa spoločenstva účastníkov a to aj v konaniach, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. Otázka, potreby účasti všetkých dedičov v

konaní, bola už v minulosti Najvyšším súdom Slovenskej republiky riešená. V uznesení z 28. septembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 178/2006 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že žaloba na určenie predmetu dedičstva je rozhodovacou praxou súdov považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov o tom, či určitá vec (právo) patrí do dedičstva. V právnej vete k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júla 2000 sp. zn. 3 Cdo 131/99, ktorý bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikovaný ako R 65/2003, sa uvádza, že pre sporové konanie v zmysle § 175k ods. 2 O.s.p. treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p., a to ako na strane žalobcov, tak i na strane žalovaných. Na rovnakých právnych záveroch spočívajú tiež ďalšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozsudky z 27. októbra 2010 sp. zn. 4 Cdo 120/2009 a z 30. mája 2011 sp. zn. 1 Cdo 183/2009).

10.1. Otázka vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offio a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť v zmysle § 160 CSP. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať lebo súd je povinný poskytnúť účastníkovi iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitímácii by bolo poučením o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania; také poučenie by ale presiahlo poučovaciu povinnosť súdu a bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2012, sp. zn. 3 Cdo 197/2010).

11. Pokiaľ sa v konaní o dedičstve vyskytne rozpor o tom, čo patrí do dedičstva po poručiťovi, procesným nástrojom na jeho odstránenie je žaloba na určenie, že tá-ktorá vec (právo) patrí do dedičstva po poručiťovi. O takejto žalobe rozhodne súd v sporovom konaní, tak ako je to v prejednávanej spore. Účastníkmi takéhoto konania (buď ako žalobcovia alebo žalovaní) sú všetci dedičia. Žaloba na určenie predmetu dedičstva je rozhodovacou praxou súdov považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov o tom, či určitá vec (právo) patrí do dedičstva (obdobný právny názor zaujal už Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení z 28. septembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 178/2006). Pritom pre takéto sporové občianske súdne konanie treba všetkých účastníkov konania o dedičstve považovať za nerozlučných spoločníkov (R 49/82 alebo R 65/2003, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. mája 2011, sp. zn. 1 Cdo 183/2009). Aj podľa názoru Najvyššieho súdu SR vyjadrenom v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 45/2008 zo dňa 31.09.2009, spor či súčasťou dedičstva po poručiťovi je určitá vec sa v občianskom súdnom konaní prejednáva žalobou dedičov, o určenie, že poručiťel bol v deň smrti vlastníkom veci. Ak poručiťel zanechal viac dedičov, a ak nebolo dedičstvo medzi nimi vyporiadane ohľadom veci, o ktorú v občianskom súdnom konaní vedenom s osobou, ktorá nie je poručiťovým dedičom, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za jej vlastníkov a z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne. V konaní, v ktorom ide o túto vec, majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 91 ods. 2 OSP, resp. § 77 CSP). Konania o takejto žalobe sa musia zúčastniť (navrhovatelia alebo ako odporcovia) všetci dedičia, inak je daný nedostatok vecnej legitímácie.

12. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

13. Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalovaný. Mal za to, že jeho mimoriadny opravný prostriedok je prípustný s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Napadnuté rozhodnutia oboch súdov sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci, keď dospeli k nesprávnomu právnomu záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre neúčast' všetkých subjektov, mal za to, že on ako dedič po

neb. Z. Š. a iní potenciálni dedičia vzhľadom na predmet sporu netvorí nútené procesné spoločenstvo a postup súdov podľa § 78 ods. 2 CSP považoval za zjavne nesprávny. Namietal, že : rozhodnutia dovolacieho súdu, na ktoré poukázal krajský súd sú, vzhľadom na zmenu právnej procesnej legislatívy prijatím CSP a Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) nutno považovať za neaktuálne a preto je nevyhnutné, aby sa dovolací súd zaoberal otázkou či v rámci sporu o určenie, že určitý majetok patrí do dedičstva po poručiťovi tvoria všetci potenciálni dedičia po tomto poručiťovi nerozlučné procesné spoločenstvo, táto otázka nebola za účinnosti CSP a CMP dovolacím súdom riešená. Všetky rozhodnutia NS SR, na ktoré súdy oboch inštancií poukazujú a ktoré sú podľa ich názoru záväzné boli vydané za účinnosti zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok čo je jedným z dôvodov, prečo ich nemožno za platnosti a účinnosti CSP a CMP aplikovať. V predmetnej veci sa žalobca domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi, Z. Š. - tento spor nie je sporom vyvolaným dedičským konaním, ale odvíja sa od toho, že niekto tvrdí, že poručiť bol ku dňu smrti vlastníkom určitej nehnuteľnosti. Žalobca trval na svojom postoji v konaní, že súd v konaní neskúma okruh účastníkov, nakoľko táto otázka môže byť s určitosťou posúdená len v rámci dedičského konania (ktoré v súčasnosti neprebíha). Podľa žalobcu :...“ ide o žalobu, kde sa spor odvíja od toho, že niekto popiera, že poručiť bol ku dňu smrti vlastníkom určitej majetkovej hodnoty (resp. opačne, niekto to tvrdí). Tento spor by tu bol bez ohľadu na to, či poručiť zomrel, alebo nie, keďže v konečnom dôsledku smeruje k deklarovaniu existencie vecného práva (vlastníckeho práva) už v čase pred smrťou a ku dňu smrti poručiťa“. Žiadal preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako i súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.

14. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá ho považovala za nepodstatné.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

16. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

17. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP.

18. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod.

20. Dovolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len ústavný súd) zo 14. apríla 2022 sp. zn. I. ÚS 215/2022- 15, ktorý uviedol, že :... „k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodu prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku ústavný súd považuje za potrebné dodať, že aj keď jeho súčasná judikatúra uprednostňuje materiálny prístup k

vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 291/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, „aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť...“ Sťažovateľ, resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky.“ (I. ÚS 115/2020).“

21. Vo svetle horeuvedené pristúpil dovolací súd k preskúmaniu prípustnosti podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu, vymedzeného dovolateľom.

22. Pokiaľ dovolateľ uviedol ako dôvod prípustnosti § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd konštantne judikuje, že pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

23. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu, ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na prijatie záveru, či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu.

24. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neuviedol žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého sa mal odkloniť odvolací súd, len namieta, že zmenou procesnej normy, (od účinnosti Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku dňom 1. júla 2016), nie sú rozhodnutia, z ktorých vychádzal odvolací súd, aktuálne, avšak z dovolateľom uvedených dôvodov, nie je možné ani pri všetkej snahe dovolacieho súdu o porozumenie textu, a dospieť k záveru, prečo takýto záver dovolateľ tvrdí.

25. K otázke prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľ vychádzal v úvode z rovnakého tvrdenia o neúčinnosti doterajšej judikatúry vzhľadom na zmenu procesnej normy, ktorú doplnil o naznačenie právnej otázky a to, že : „, je nevyhnutné, aby sa dovolací súd zaoberal otázkou či v rámci sporu o určenie, že určitý majetok patrí do dedičstva po poručiťovi tvoria všetci potenciálni dedičia po tomto poručiťovi nerozlučné procesné spoločenstvo, táto otázka nebola za účinnosti CSP a CMP dovolacím súdom riešená“.

26. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ dôvodiť, že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

27. Dovolací súd dospel k záveru, že vymedzením dôvodov pre prípustnosť dovolania z hľadiska predpokladov hore uvedených, dovolateľa tieto nenaplnil.

28. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty, ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala

rovnaká odpoveď, teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (sp. zn. IV. ÚS 14/07).

29. Dovolací súd tiež pripomína, že osobitný proces, výsledkom ktorého je publikovanie rozhodnutia v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Výklad Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v ňom podáva, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra Najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má. Požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, je neodmysliteľnou súčasťou princípu právnej istoty (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Požiadavka právnej istoty, samozrejme, neznamená, že sa judikatúra nemôže vyvíjať a že závery vyjadrené v rozhodnutiach súdov uverejnených v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky nemôžu byť predmetom kritiky. Aj na ich kritiku však treba zvoliť argumentáciu opodstatnenú čo do obsahu (súladnú s právnym poriadkom) a primeranú čo do formy, vrátane zvolených formulácií (viď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 76/2012).

30. Dovolateľ dáva na úvahu dovolaciemu súdu, že : „ je nevyhnutné, aby sa dovolací súd zaoberal otázkou či v rámci sporu o určenie, že určitý majetok patrí do dedičstva po poručiťovi tvoria všetci potenciálni dedičia po tomto poručiťovi nerozlučné procesné spoločenstvo, táto otázka nebola za účinnosti CSP a CMP dovolacím súdom riešená“.

31. V prvom rade treba uviesť, že i keď dovolateľ vo svojej otázke uvádza pojem nerozlučné spoločenstvo, v konaní sa súdy zaoberali otázkou núteného spoločenstva v zmysle § 78 ods. 2 CSP, treba však konštatovať, že ak ide o nútené procesné spoločenstvo, teda o takú procesnú situáciu, keď hmotnoprávna úprava vyžaduje existenciu procesného spoločenstva na úspech v konaní, pôjde vždy aj o spoločenstvo nerozlučné. Otázka nerozlučného procesného spoločenstva tak ako bolo definovaná v predošlej právnej úprave civilného procesu bola prevzatá obsahovo i do ustanovení Civilného procesného poriadku, a nie je dôvod, aby vo výklade týchto pojmov nebola prevzatá doterajšia rozhodovacia prax dovolacieho súdu a to vrátane rozhodnutí, ktoré správne citoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí.

32. Dovolací súd zdôrazňuje, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 71/2018).

33. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa, týkajúca sa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalobcu nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

34. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

35. V prejednávanej veci žalobca v dovolaní spôsobom zodpovedajúcim vyššie uvedeným kritériám

dovolacie dôvody nevymedzil tak, ako to predpokladá ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a, b/ CSP, preto dovolací súd odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

36. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.